

Kommunal- og forvaltningskomiteen

Oslo, 12.11.2018

Innspill til komitehøring Meld. St.6 (2018–2019) *Oppgaver til nye regioner*

[Forskningsinstituttene fellesarena FFA](#) er en samarbeidsorganisasjon for de 42 selvstendige forskningsinstituttene som har basisbevilgning fra Forskningsrådet. Instituttene er spredt på en stor bredde av fagområder og lokalisert i alle deler av landet. Til sammen har forskningsinstituttene 6300 årsverk og en omsetning på 9,9 mrd kroner.

Vi takker for muligheten til å møte i komiteens høring på Meld. St. 6 (2018–2019) *Oppgaver til nye regioner* den 20. november og sender våre skriftlige innspill til komiteen i forkant. Vi avgrensner våre innspill til forskningsrelevante tema.

I FFAs høringsuttalelse til Hagenutvalgets rapport, var vi uenig i utvalgets forslag om overføring av en stor del av de næringsrettede forskningsmidlene fra nasjonal forvaltning og konkurransearena i Forskningsrådet, til elleve fylkeskommuner. Vi etterlyste også en konsekvensvurdering av utvalgets svært omfattende forslag. FFA er derfor godt fornøyd med at Regjeringen foreslår å gjennomføre en helhetlig gjennomgang av det næringsrettede virkemiddelapparatet hvor formålet med gjennomgangen er å sørge for at vi får mest mulig verdiskaping og lønnsomme arbeidsplasser innenfor bærekraftige rammer. Vi mener at samfunnets avkastning av fellesskapets forskningsinvesteringer må sikres, ikke svekkes, i en tid hvor næringslivet og samfunnet for øvrig har behov for kunnskapsbasert omstilling, fornying og innovasjon. Vi vil gjerne utdype dette.

Forskningen kjenner ikke geografiske grenser

Langtidsplanens nasjonale strategiske og langsiktige rolle med hensyn til tematisk prioritering og stimulering til deltakelse i EUs rammeprogram for forskning og innovasjon, har vært et avgjørende og vellykket grep i norsk forskningspolitikk. OECDs gjennomgang av den norske forsknings- og innovasjonspolitikken understreker også at Langtidsplanen er et vellykket grep for å prioritere forskningsressursene mot områder som er viktige for Norge og for å bygge sterke forskningsmiljøer som kan understøtte utvikling av verdiskaping i næringslivet og et bærekraftig velferdssamfunn på disse områdene. Ev overføring av forvaltning og prioritering av næringsrettede forskningsmidler til regionalt nivå, vil svekke kraften i Langtidsplanen som forskningspolitiske grep og muligheten for å bygge internasjonalt konkurransedyktige bedrifter og forskningsmiljøer.

FFA var bekymret for at en storstilt omlegging til regionalisering av forskningsmidler vil svekke konkurransen om forskningsmidlene og dermed forskningens kvalitet og relevans. Regionalisering av store, nasjonale forskningsmidler kan medføre en "lock-in" situasjon som hemmer nasjonalt og internasjonalt samarbeid og kvalitetsutvikling. Både næringslivets og forskningsmiljøenes konkurransekraft er avhengig av at de beste nasjonale forskningsprosjektene støttes og de beste forskningsmiljøene bygges. Da må forskningsmiljøene operere på nasjonal og internasjonal konkurransearena. Det bringer også samarbeidspartene i næringslivet inn på den samme arenaen. Nasjonal og internasjonal konkurranse om forskningsmidler skjerper og fremmer kvalitet og relevans og samarbeidspartnerne kan finnes lokalt eller i utlandet.

Næringslivet skal ha forskning av beste kvalitet og relevans

FFA mener det er avgjørende at næringslivet i alle regioner sikres tilgang til de beste forskningsmiljøene på sine områder. Det betyr forskningsmiljøer som konkurrerer nasjonalt på kvalitet og relevans, og disse miljøene finner vi spredt over alle regioner.

I dag utføres den næringsrettede forskningen finansiert gjennom Forskningsrådet i stor grad av teknisk-industrielle institutter og primærnæringsinstitutter spredd over hele landet (87%). Statistikk fra Forskningsrådet og SSB viser også at FoU støtte fra Forskningsrådet og SkatteFUNN pr sysselsatt er relativt likt fordelt over alle fylker, sett i forhold til ulikhet i næringsstruktur.

FFA mener at det er avgjørende å bygge forskningskompetanse og -kapasitet tilpasset næringslivets og samfunnets utfordringer og behov i dag og i fremtiden. Vi er enig i at fylkeskommunen, med sin nærhet til nærings- utdannings, forsknings- og kompetansemiljøer og gjennom regionale partnerskap har relevant kunnskap om hva som skal til for å styrke bedriftenes utviklingsmuligheter.

Fylkeskommunene kan styrkes på mobilisering og kapasitetsbygging, slik at regionene selv kan prioritere å bygge forskningskapasitet der det ev finnes et udekket behov som ikke sammenfaller med nasjonale prioriteringer. Denne styrkingen må supplere, ikke erstatte, nasjonale midler til næringsrettet forskning. I denne sammenhengen er det relevant å peke på at det meste av de næringsrettede forskningsmidlene i Forskningsrådet i dag er næringsnøytrale, dvs enhver type bedrift kan søke på dem, uavhengig av bransje. Kriteriene er faglig kvalitet og nærings- og samfunnsnytte, ikke bransje eller lokalisering.

Den næringsrettede forskningspolitikken bør være forankret i både regionale, nasjonale og internasjonale strategier. Dette kan løses innenfor dagens oppgavefordeling i forskning ved å styrke dialog og forankring mellom fylkeskommuner, departementer og Forskningsrådet.

Vennlig hilsen

Agnes Landstad
Daglig leder FFA